

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Akın GÜRLEK** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Mehmet Zeki IRMEZ

Şırnak Milletvekili

Tekirdağ'ın Çerkezköy ilçesinde bulunan 18 Mayıs 2025 tarihinde açılışına bizzat katıldığım Mezopotamyalılar Dil ve Kültür Araştırma ve Geliştirme Derneği'ne yönelik idari baskılar derneğin açıldığı günden itibaren yoğunlaşarak bugüne dek sürmüştür.

Söz konusu dernek kamu kurumlarının 'olağan dışı' incelemelerine maruz kalmış, Çerkezköy Kaymakamlığı tarafından mevzuat ve yasal gerekçelerle derneğe para cezaları kesilmiş ve kapatılması talep edilmiştir.

Ayrıca dernek, sosyal medya platformlarında hedef gösterilmiş ve son olarak 2 Eylül 2026 tarihinde, gece saatlerinde "kimliği belirsiz kişi veya kişilerce" silahlı saldırıya uğramıştır.

Mezopotamyalılar Dil ve Kültür Araştırma ve Geliştirme Derneği'nin adıyla müsemma bir biçimde yegâne amacı; genel olarak Mezopotamya'da yaşamış halkların, özel olarak ise Kürtçe'nin öğrenilmesi, geliştirilmesi ve bu kültür kapsamındaki değerlerin korunup aktarılması üzerinedir.

Derneğe yönelik idari baskılar tesadüfi olmayıp, kökeni yüz yıl öncesine dayanan sistematik, ayrımcı ve eşitlik karşıtı politikalar ile uygulamaların bir yansımasıdır. Bu durum, derneğe ilişkin saldırıların da zeminini oluşturmakta, ülkedeki mevcut cezasızlık politikası ile birlikte saldırganlara "cesaret" vermektedir!

Mezopotamyalılar Dil ve Kültür Araştırma ve Geliştirme Derneği başta olmak üzere Cumhuriyetin "kurucu ötekileri" konumundaki halkların kültürel varlığının korunması ve

geliştirilmesi üzerine faaliyet yürüten tüm sivil toplum kuruluşlarına yönelik idari baskıların bir an önce son bulması; gelişebilecek tehdit, saldırı ve her türlü provokatif eylemin bir daha yaşanmaması adına hem saldırganların adalet önüne çıkarılması hem de idari kurumlarca kararlı bir duruş sergilenmesi, toplumsal barışın güçlenmesi adına atılabilecek en önemli adım olacaktır.

Bu bağlamda:

- 1) Tekirdağ'ın Çerkezköy ilçesinde faaliyet gösteren Mezopotamyalılar Dil ve Kültür Araştırma ve Geliştirme Derneği'ne 2 Eylül 2026 tarihinde düzenlenen silahlı saldırıyla ilgili Çerkezköy Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından başlatılan adli soruşturmada gelinen aşama nedir? Fail veya failler hakkında açılmış bir ceza davası ya da verilmiş tutuklama kararı bulunmakta mıdır?
- 2) Saldırı öncesinde derneğe ve yöneticilerine yönelik sosyal medya platformları üzerinden yürütülen linç ve hedef gösterme faaliyetlerine ilişkin resen veya şikâyet üzerine başlatılmış bir soruşturma var mıdır?
- 3) Çerkezköy Kaymakamlığınca derneğin kapatılmasına ilişkin açılmış adli bir dava bulunmakta mıdır? Anayasa ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS) ile güvence altına alınan örgütlenme ve toplanma özgürlüğü kapsamında, kültürel ve dilsel araştırma yapan bir derneğin tüzüğü veya faaliyetleri hangi somut mevzuat gerekçesiyle kapatma davasına konu edilmiştir?
- 4) Kültürel haklar, kimlikler ve anadiller üzerine faaliyet yürüten sivil toplum kuruluşlarına ve mensuplarına yönelik fiziki saldırı ve tehditlerde cezasızlığı önlemeye dönük Bakanlığınızın adli süreçlerin “etkin, hızlı ve caydırıcı” yürütülmesine dair bir izleme veya eylem planı bulunmakta mıdır?
- 5) Son 5 yıl içerisinde Türkiye genelinde dil, kültür ve kimlik araştırmaları yürüten sivil toplum kuruluşlarına ve temsilcilerine karşı işlenen mala zarar verme, tehdit, hakaret ve silahlı saldırı suçlarından dolayı kaç kamu davası açılmış; bu davaların kaç mahkûmiyetle sonuçlanmıştır?